Bemötande och strategier för en enklare vardag

En utbildning i grupp för föräldrar till små barn med autism

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Välkomna!

- Var befinner ni er i vårdförloppet för små barn med autism?

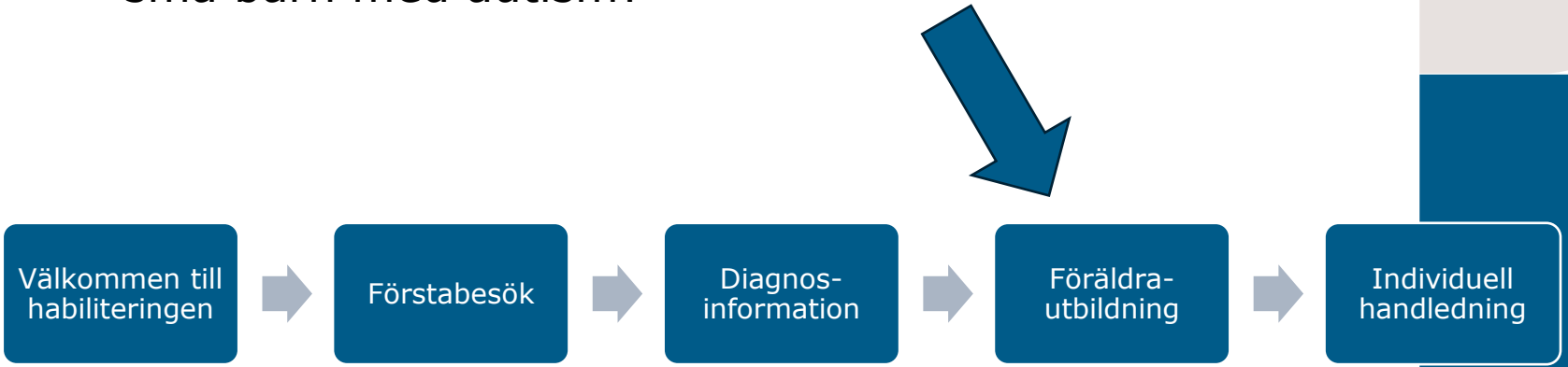

Kursinnehåll

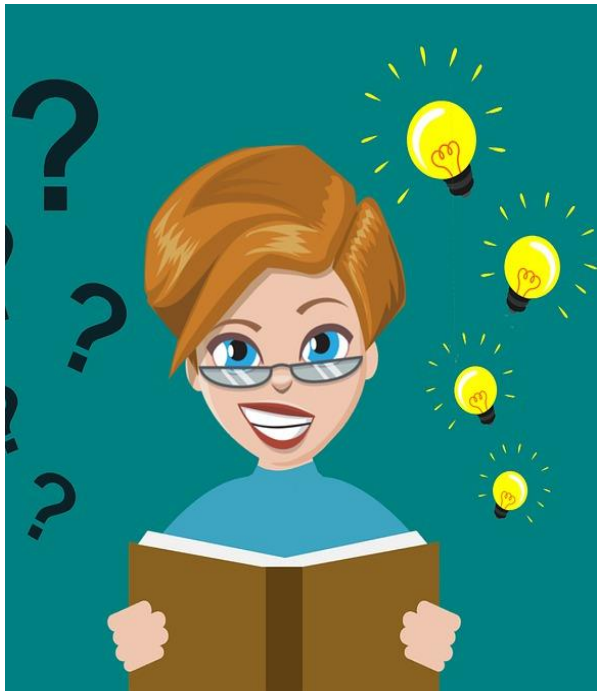

- Bakgrund och syfte
- Mål
- Upplägg:

–Tre grupptillfällen:

–Tillfälle 1 Lek och samspel

–Tillfälle 2 Kommunikation

–Tillfälle 3 Samarbete i vardagen

- Arbetsbok

Schema för dagen

- Samarbete föräldrar-habilitering
- Hur vi lär oss beteenden (SBK-kedjan)
- Dagens tema: Lek och samspel
  - Hur leker barn
  - Hur lär sig barn samspela
  - Gå igenom hemuppgifter
- Dagens mål: Ökad förståelse för hur du kan främja ditt barns förmåga till grundläggande samspel

Habiliteringens arbetssätt

Vi visar vägen

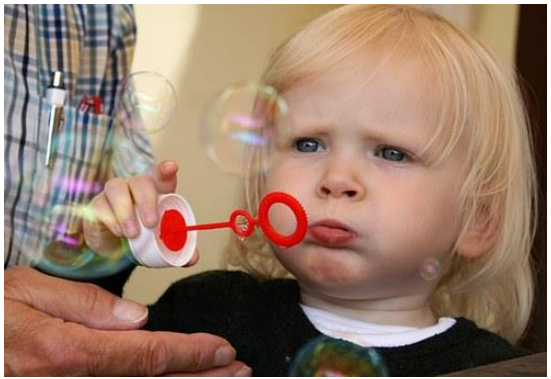

Ett aktivt föräldraskap

- Det är i vardagen lärandet sker
- Lärande sker bäst i lustfyllda situationer

Arbeta tillsammans med habiliteringen

- Vi lär er nya strategier
  - –Öva hemma mellan gångerna
  - –Sätta mål som passar era barn

Förutsättningar för deltagande

- Obligatoriskt deltagande vid varje tillfälle
- Tillfällena bygger på varandra
- Viktigt att ni tar er tid och utför hemuppgifterna
- Vid grupptillfällena önskar vi ett **aktivt** deltagande

Teknisk vett och etikett

- Ha alltid kameran på
- Sitt stilla på en plats, bra ljus så att du syns väl
- Stäng av mikrofon när du inte pratar
- Sätt på mikrofonen när du vill säga något
- Se till att sitta avskilt där inget stör

Presentationsrunda

- Ditt namn, barnets namn och ålder, språk i hemmet
- Vad tycker ditt barn om?
- Vad tycker du och ditt barn om att göra tillsammans?

Hur vi lär oss beteenden

Vad är ett beteende?

- Allt vi gör, säger och tänker är beteenden
- Att leka är ett beteende

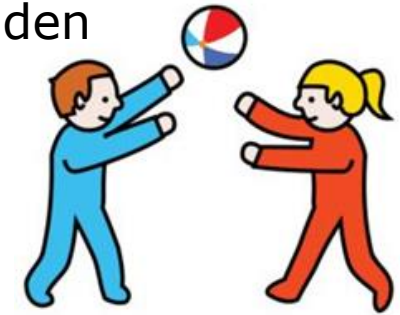

Över- och underskott

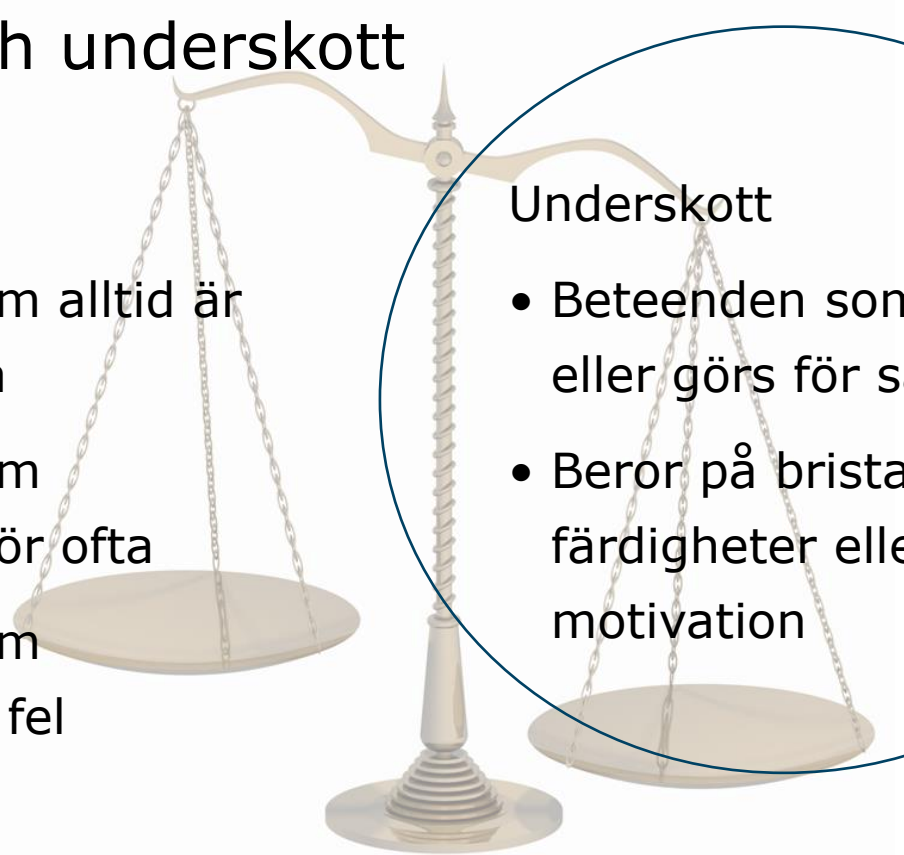

Överskott

- Beteenden som alltid är problematiska
- Beteenden som förekommer för ofta
- Beteenden som förekommer i fel situation

Underskott

- Beteenden som saknas eller görs för sällan
- Beror på bristande färdigheter eller motivation

Så här lär vi oss beteenden

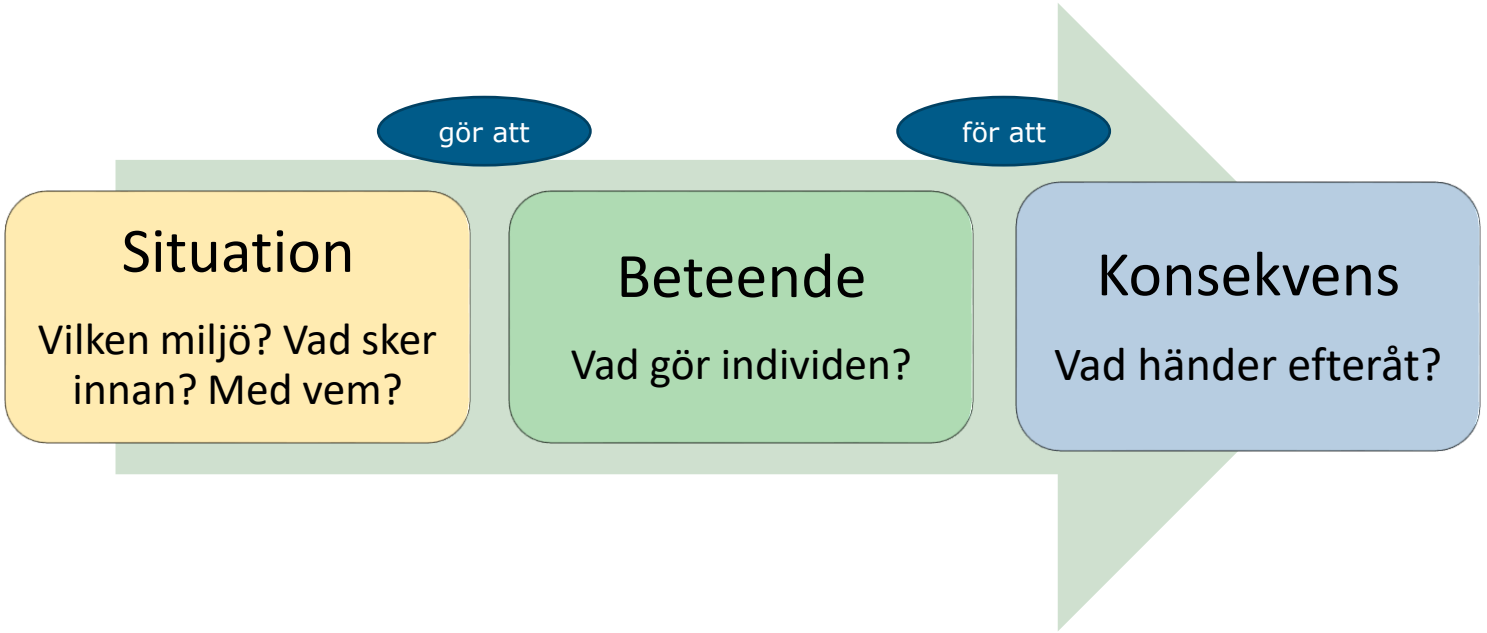

Så här lär vi oss beteenden

gör att

för att

Situation

Ser bussen komma på avstånd

Beteende

Springer

Konsekvens

Hinner med bussen

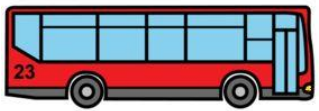

Så här lär vi oss beteenden

gör att

för att

Situation

Det är något ni inte förstår

Beteende

Sätter på mikrofonen och frågar

Konsekvens

Vi förklarar så att ni förstår

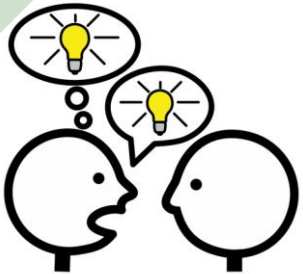

Rast

Dagens tema: Lek och samspel

Hur leker barn?

- Utforskande lek
- Grundläggande samspelslek
- Fantasi och låtsaslek
- Rollek
- Regellek

Vägen till att leka tillsammans

- Ensamlek
- Bredvidlek
- Leka tillsammans

Varför är lek och samspel viktigt?

- I leken övas olika färdigheter på ett lustfyllt sätt
- Lär sig att turas om och dela med sig
- Lär sig samarbeta och dela uppmärksamhet med andra

Svårigheter med lek och samspel vid autism

- Annorlunda lekutveckling:
  - Visar mer intresse för sensorisk stimulans än social stimulans
  - Upprepar/fastnar ofta i samma aktivitet
  - Tar sällan egna initiativ till samlek med andra barn

Så här lär sig barn samspelsbeteenden- SBK-kedjan

gör att

för att

Situation

Förälder kommer nära, fångar barnets uppmärksamhet

Beteende

Barnet tittar på föräldern

Konsekvens

Förälder börjar jollra och kittla

Så här kan vi lära barn samspelsbeteenden

gör att

för att

Situation

Förälder sjunger för sitt barn, tystnar och väntar

Beteende

Barnet ger ögonkontakt, ler

Konsekvens

Förälder börjar sjunga igen

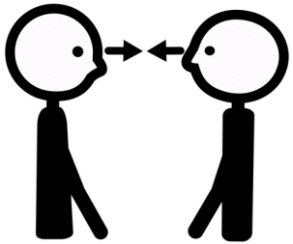

Så här kan vi lära barn samspelsbeteenden

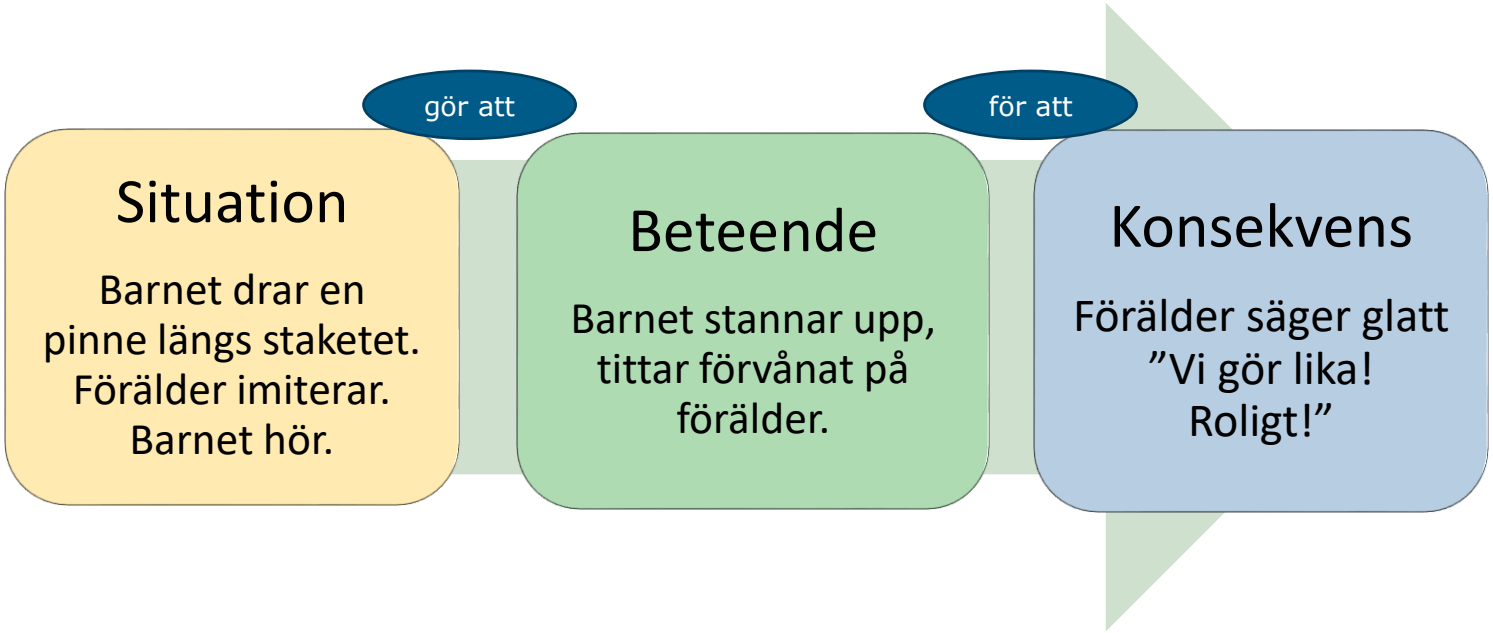

Så här kan vi lära barn samspelsbeteenden

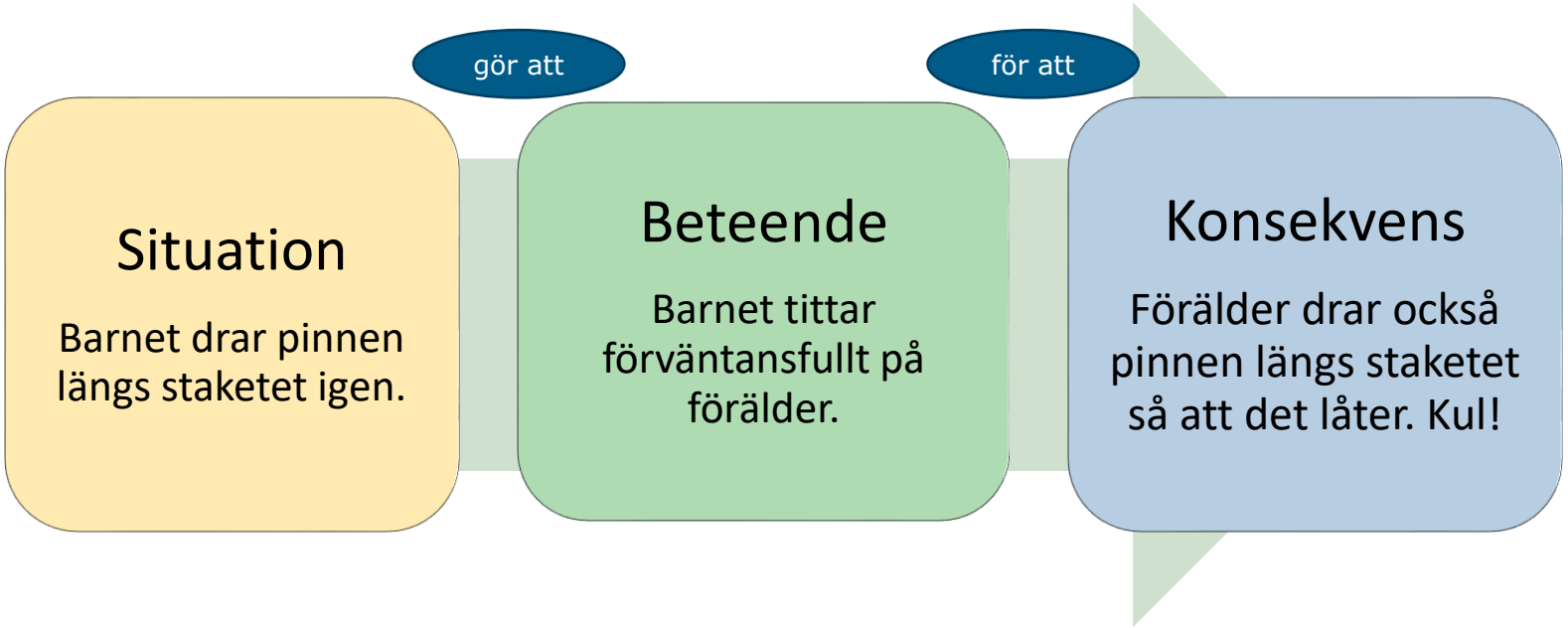

Övning i grundläggande samspel-

Barnets stund

Varför?

Skapa en positiv relation så att den vuxne blir en förstärkare- en förutsättning för samspel, inlärning och att kunna ställa krav.

Hur?

Visa uppmärksamhet, glädje och entusiasm för allt barnet gör. Låt barnet styra, ställ inga krav.

Barnets stund Barat

Situation (vad händer innan)
Barnet snurrar på klossarna

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt	

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen stärkt relation

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen stärkt relation
	Säger "nej, inte bara snurra, så här gör man!"	

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen stärkt relation
	Säger "nej, inte bara snurra, så här gör man!"	Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen stärkt relation
	Säger "nej, inte bara snurra, så här gör man!"	Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation
Barnet snurrar på klossarna	Sätter fart på klossarna så att de åker runt, skrattar och ler	

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen stärkt relation
	Säger "nej, inte bara snurra, så här gör man!"	Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation
Barnet snurrar på klossarna	Sätter fart på klossarna så att de åker runt, skrattar och ler	Positiv stund, stärkt relation

Barnets stund – Liam

Situation (vad händer innan)
Barnet bygger torn med klossar

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel
	Nej, nu ska jag lära dig bygga hus istället	

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel
	Nej, nu ska jag lära dig bygga hus istället	Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel
	Nej, nu ska jag lära dig bygga hus istället	Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation
Barnet bygger torn med klossar	Tar en kloss och bygger tillsammans med barnet, rasar tornet	

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel
	Nej, nu ska jag lära dig bygga hus istället	Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation
Barnet bygger torn med klossar	Tar en kloss och bygger tillsammans med barnet, rasar tornet	Positiv stund, stärkt relation och turtagning.

Barnets stund – Adam

Situation (vad händer innan)
Barnet leker med dinosaurier, de fightas

Barnets stund – exempel 4

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet leker med dinosaurier, de fightas	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	

Barnets stund – exempel 4

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet leker med dinosaurier, de fightas	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel

Barnets stund – exempel 4

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet leker med dinosaurier, de fightas	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel
	Kan du säga vad alla heter? Vad äter de? Hur länge sen fanns de?	

Barnets stund – exempel 4

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet leker med dinosaurier, de fightas	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel
	Kan du säga vad alla heter? Vad äter de? Hur länge sen fanns de?	Barnet tröttnar, vill leka själv.

Barnets stund – exempel 4

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet leker med dinosaurier, de fightas	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel
	Kan du säga vad alla heter? Vad äter de? Hur länge sen fanns de?	Barnet tröttnar, vill leka själv.
Barnet leker med dinosaurier, de fightas	Tar en dinosaurie och leker att den fightas med barnets. ”Min dinosaurier har jättefarliga horn”	

Barnets stund – exempel 4

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet leker med dinosaurier, de fightas	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel
	Kan du säga vad alla heter? Vad äter de? Hur länge sen fanns de?	Barnet tröttnar, vill leka själv.
Barnet leker med dinosaurier, de fightas	Tar en dinosaurie och leker att den fightas med barnets. ”Min dinosaurier har jättefarliga horn”	Positiv stund, stärkt relation och gemensam rollek.

Barnets stund – exempel

Situation (vad händer innan)
Barnet lägger alfabetet med magnetbokstäver

Barnets stund – exempel 5

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet lägger alfabetet med magnetbokstäver	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	

Barnets stund – exempel 5

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet lägger alfabetet med magnetbokstäver	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel

Barnets stund – exempel 5

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet lägger alfabetet med magnetbokstäver	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel
	Har gömt en del bokstäver så att de fattas. ”Nämen, var är D? Hm, kom så letar vi!” Tar barnet i hand och så hittar de bokstäver på roliga ställen; i en krukväxt, under en kudde, i bagaget på en leksaksbil	

Barnets stund – exempel 5

Situation (vad händer innan)	**Beteende (vad föräldern gör)**	**Konsekvens (vad leder det till)**
Barnet lägger alfabetet med magnetbokstäver	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel
	Har gömt en del bokstäver så att de fattas. ”Nämen, var är D? Hm, kom så letar vi!” Tar barnet i hand och så hittar de bokstäver på roliga ställen; i en krukväxt, under en kudde, i bagaget på en leksaksbil	Positiv stund, stärkt relation och samspel.

Rast

Film: Barnets stund

Vad såg ni?

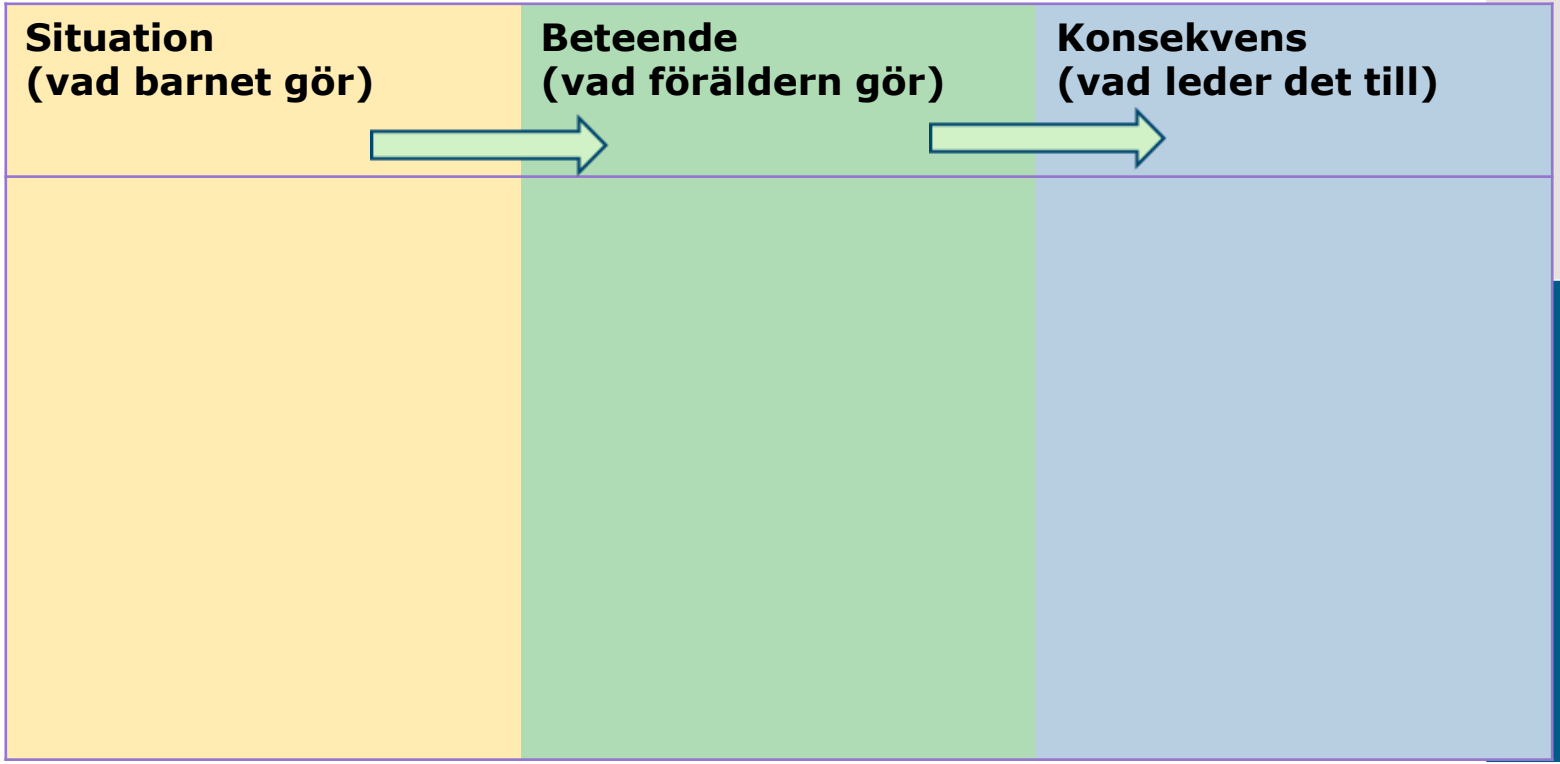
Situation
(vad barnet gör)
Beteende
(vad föräldern gör)
Konsekvens
(vad leder det till)

Hemuppgift 1: Barnets stund

- 5-10 min per dag
- Dagbok

–hur blev stunden?

Mål med hemuppgift- Barnets stund

Mål för barnet:	• Acceptera och/eller uppskatta din närvaro och samspel under barnets stund
Mål för dig som förälder:	• Ge barnet kravlös, positiv uppmärksamhet
Mål för dig och ditt barn:	• Få en positiv stund tillsammans, stärka er relation

Hemuppgift 2: Hur och Varför kommunicerar ditt barn?

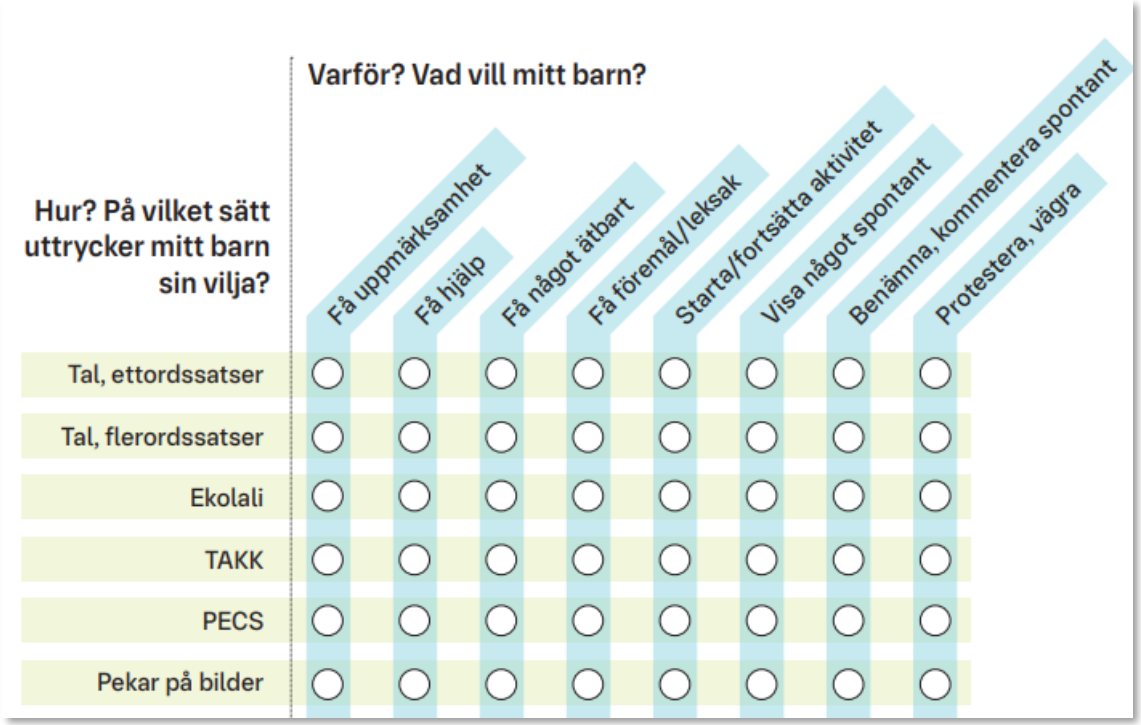

Hur? På vilket sätt uttrycker mitt barn sin vilja?	Varför? Vad vill mitt barn?							
	Få uppmärksamhet	Få hjälp	Få något ätbart	Få föremål/leksak	Starta/fortsätta aktivitet	Visa något spontant	Benämna, kommentera spontant	Protestera, vägra
Tal, ettordssatser	○	○	○	○	○	○	○	○
Tal, flerordssatser	○	○	○	○	○	○	○	○
Ekolali	○	○	○	○	○	○	○	○
TAKK	○	○	○	○	○	○	○	○
PECS	○	○	○	○	○	○	○	○
Pekar på bilder	○	○	○	○	○	○	○	○

Nästa gång

Redovisning av hemuppgifter

- Barnets stund
- Kommunikation

Tema Kommunikation

Barnets stund

Vi ses nästa vecka!